

LEGE Nr. 116 din 15 martie 2002
privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale
EMITENT: PARLAMENTUL
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 193 din 21 martie 2002

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAP. 1
Dispoziții generale

ART. 1

Caracterul social al statului român, prevăzut în [Constituție](#), impune instituirea unor măsuri pentru evitarea degradării nivelului de trai și păstrarea demnității tuturor cetățenilor.

ART. 2

Obiectul prezentei legi îl constituie garantarea accesului efectiv, în mod deosebit al tinerilor, la drepturi elementare și fundamentale, cum sunt: dreptul la un loc de muncă, la o locuință, la asistență medicală, la educație, precum și instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a marginalizării sociale și mobilizarea instituțiilor cu atribuții în domeniu.

ART. 3

Marginalizarea socială, în sensul prezentei legi, se definește prin poziția socială periferică, de izolare a indivizilor sau grupurilor cu acces limitat la resursele economice, politice, educaționale și comunicaționale ale colectivității; ea se manifestă prin absența unui minimum de condiții sociale de viață.

ART. 4

(1) Armonizarea politicilor destinate cunoașterii și prevenirii situațiilor care determină marginalizarea socială se realizează cu participarea instituțiilor publice, a comunităților locale, a reprezentanților organizațiilor patronale și sindicale și a reprezentanților societății civile.

(2) Instituțiile publice centrale și locale au obligația să stabilească măsuri și să realizeze acțiuni de combatere a marginalizării sociale.

(3) Statul, prin instituțiile sale, asigură informarea completă și accesul real la drepturile fundamentale ale cetățenilor.

CAP. 2

Garantarea accesului la drepturi elementare și fundamentale

SECȚIUNEA 1

Accesul la un loc de muncă

ART. 5

(1) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, denumită în continuare Agenția, are obligația de a realiza un acompaniament social personalizat pentru tinerii cu vârste între 16 și 25 de ani aflați în dificultate și confrunțați cu riscul excluderii profesionale, în scopul facilitării accesului lor la un loc de muncă.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) au dreptul la consiliere profesională și mediere din partea personalului specializat al Agenției, prin întocmirea unui plan individual de mediere.

ART. 6

(1) În scopul integrării sau reintegrării în muncă persoanele prevăzute la [art. 5](#) pot beneficia de plasare în muncă la un angajator avizat de Agenție, în baza unui contract de solidaritate.

(2) Contractul de solidaritate poate fi încheiat între tânărul beneficiar și Agenție pe o durată de până la 2 ani, dar nu mai puțin de un an.

(3) În sensul prezentei legi, termenul angajator nu exclude nici o entitate care, potrivit legislației în vigoare, are dreptul să încadreze în muncă personal.

ART. 7

În baza contractului de solidaritate angajatorul prevăzut la [art. 6](#) alin. (3) va încheia cu tânărul un contract individual de muncă pe durată determinată, egală cu cea a contractului de solidaritate.

ART. 8

(1) Angajatorii care încadrează tineri în condițiile unui contract de solidaritate, denumiți în continuare angajatori de inserție, vor încheia convenții cu Agenția prin care aceasta se angajează să ramburseze lunar salariul de bază stabilit la data angajării tinerilor, dar nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu net pe economie, comunicat de Institutul Național de Statistică.

(2) Dacă la data încetării contractului de solidaritate angajatorii de inserție angajează tinerii prevăzuți la alin. (1) cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată, aceștia beneficiază, în baza aceleiași convenții, de rambursarea lunară a unei sume, în cuantum de 50% din indemnizația de șomaj cuvenită conform legii, pe care tânărul beneficiar ar fi primit-o dacă ar fi fost disponibilizat la acea dată.

(3) Suma prevăzută la alin. (2) se acordă angajatorului pe o perioadă de maximum 2 ani, până la împlinirea de către angajat a vârstei de 25 de ani.

ART. 9

Finanțarea cheltuielilor necesare realizării măsurilor de stimulare a angajatorilor, prevăzute la [art. 8](#), se face din bugetul asigurărilor pentru șomaj.

ART. 10

În funcție de suma prevăzută în bugetul asigurărilor pentru șomaj Agenția va încheia contracte de solidaritate cu tinerii, potrivit următoarelor priorități:

a) tineri proveniți din centrele de plasament și centrele de primire a copilului din cadrul serviciilor publice specializate și al organismelor private autorizate în domeniul protecției copiilor;

b) tineri singuri cu copii în întreținere;

c) tineri familiști cu copii în întreținere;

d) tineri familiști fără copii în întreținere;

e) tineri familiști care au executat pedepse privative de libertate;

f) alte categorii de tineri aflați în dificultate.

ART. 11

Dacă Agenția a încheiat contracte de solidaritate pentru toate persoanele aflate în evidența acesteia în ultimele două luni ale anului bugetar, în limita sumelor disponibile din bugetul asigurărilor pentru șomaj, poate încheia suplimentar contracte de solidaritate și pentru alte persoane în vârstă de până la 35 de ani, cu respectarea priorităților prevăzute la [art. 10](#).

ART. 12

Modelul contractului de solidaritate prevăzut la [art. 6](#), al convenției prevăzute la [art. 8](#), precum și modalitățile de finanțare a cheltuielilor prevăzute la [art. 8](#) se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

SECȚIUNEA a 2-a

Accesul la o locuință

ART. 13

(1) În scopul facilitării accesului la o locuință al persoanelor în vârstă de până la 35 de ani, aflate în imposibilitatea cumpărării unei locuințe numai cu forțe proprii, la nivelul consiliilor județene și al Consiliului General al Municipiului București se pot constitui sume din următoarele surse:

a) sume sau cote defalcate din veniturile ce se cuvin bugetului de stat, stabilite anual prin legea bugetului de stat;

b) o cotă-parte stabilită anual din bugetul propriu al consiliului județean, respectiv al Consiliului General al Municipiului București;

c) o taxă stabilită anual, prin lege, pentru persoanele fizice deținătoare de locuințe neînchiriate, altele decât cele de domiciliu;

d) donații, sponsorizări sau alte asemenea surse, acceptate conform prevederilor legale.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) se administrează de consiliul județean, respectiv de Consiliul General al Municipiului București.

ART. 14

(1) Din sumele prevăzute la [art. 13](#) consiliul județean, respectiv Consiliul General al Municipiului București, va acoperi integral valoarea estimată a avansului ce urmează să fie plătit pentru dobândirea unei locuințe sau chiria pe o perioadă de până la 3 ani pentru o locuință închiriată.

(2) Modalitatea de acoperire a avansului, respectiv a chiriei suportate de consiliul județean, respectiv de Consiliul General al Municipiului București, va fi stabilită prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

(3) Valoarea avansului prevăzut la alin. (1) se stabilește la începutul fiecărui an de către consiliul județean, respectiv de către Consiliul General al Municipiului București, în funcție de prevederile actelor normative care reglementează construcția de locuințe, și poate fi ajustată periodic în raport cu evoluția prețurilor de consum sau, după caz, a costurilor unei locuințe.

(4) În sensul prezentei legi, prin dobândirea unei locuințe se înțelege atât construirea unei locuințe noi, cât și cumpărarea unei locuințe de pe piața liberă, caz în care suma prevăzută la alin. (3) trebuie să reprezinte cel puțin o treime din valoarea contractului de vânzare-cumpărare.

(5) Persoanele care au beneficiat de avans potrivit prevederilor alin. (1) și (2) pot beneficia și de celelalte prevederi legale referitoare la subvenționarea dobânzii în cazul cumpărării unei locuințe.

ART. 15

Consiliul județean, respectiv Consiliul General al Municipiului București, va stabili criteriile de acordare a sumelor prevăzute la [art. 13](#), ținând seama de următoarele priorități:

- a) tineri proveniți din centrele de plasament și centrele de primire a copilului din cadrul serviciilor publice specializate și al organismelor private autorizate în domeniul protecției copiilor;
- b) familiști în vârstă de până la 35 de ani cu copii în întreținere;
- c) familiști în vârstă de până la 35 de ani fără copii în întreținere;
- d) alte persoane în vârstă de până la 35 de ani.

SECȚIUNEA a 3-a

Accesul la asistența de sănătate

ART. 16

Accesul la asistența de sănătate pentru persoanele care au dreptul la venitul minim garantat se confirmă de către consiliile locale și se asigură în condițiile stabilite de legislația privitoare la asigurările sociale de sănătate pentru persoanele care au calitatea de asigurat, fără plata contribuției pentru asigurările sociale de sănătate.

ART. 17

(1) Personalul medical din unitățile de asistență de sănătate publică este obligat să asigure pentru persoanele prevăzute la [art. 16](#) asistență medicală de urgență și curativă, pentru cazurile stabilite în normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

(2) Cheltuielile pentru serviciile prevăzute la alin. (1) se suportă de la bugetul asigurărilor sociale de sănătate.

(3) Pentru persoanele prevăzute la [art. 16](#) consiliile locale au obligația să asigure condiții pentru accesul acestora la toate formele de asistență de sănătate, inclusiv prin organizarea unor unități de asistență socială în care să fie îngrijite până la reinsertia lor socială.

ART. 18

Măsurile suplimentare și cu specific local privind accesul persoanelor defavorizate la asistență medicală se stabilesc prin hotărâri ale consiliilor locale.

SECȚIUNEA a 4-a

Accesul la educație

ART. 19

(1) Persoanele de vârstă școlară care fac parte din familii care au dreptul la venitul minim garantat și au 2 sau mai mulți copii și s-au înscris în învățământul obligatoriu prevăzut de lege beneficiază de bursă de școlarizare.

(2) Nivelul bursei de școlarizare se stabilește anual prin hotărâre a Guvernului și reprezintă o sumă indexabilă, acordată din bugetul de stat alocat Ministerului Educației și Cercetării sau bugetelor locale, potrivit legilor bugetare anuale.

(3) În vederea pregătirii copiilor aflați în situația prevăzută la alin. (1), în luna august a fiecărui an se acordă acestora, prin reprezentanții lor legali, 40% din cuantumul anual al bursei de școlarizare. Această sumă este destinată pentru cumpărarea unor articole de îmbrăcăminte, încălțăminte și rechizite școlare.

(4) Diferența de 60% din bursa de școlarizare se acordă în tranșe lunare sau, după caz, trimestriale, cu condiția frecventării orelor de curs și obținerii baremurilor de promovare.

(5) În cazul abandonului școlar sumele acordate potrivit prevederilor alin. (3) și (4), pentru anul școlar în care acesta s-a înregistrat, se recuperează de la reprezentantul legal al copilului care le-a încasat, în conformitate cu dispozițiile specifice executării silite a creanțelor bugetare.

ART. 20

(1) Ministerul Educației și Cercetării elaborează și aplică programe teritoriale pentru alfabetizarea adulților.

(2) Participanții la aceste programe pot beneficia de bursă de alfabetizare, al cărei quantum va fi stabilit prin hotărâri ale consiliilor locale, plata acesteia fiind asigurată din bugetele locale.

ART. 21

(1) Absolvenții învățământului obligatoriu, care își continuă studiile în unitățile de învățământ preuniversitar și în instituțiile de învățământ superior, ale căror familii îndeplinesc condițiile prevăzute la [art. 19](#) alin. (1), beneficiază lunar de bursă pentru continuarea studiilor.

(2) Nivelul bursei pentru continuarea studiilor se stabilește anual prin hotărâre a Guvernului și reprezintă o sumă indexabilă care să acopere cel puțin contravaloarea cazării, respectiv a mesei în cămine, internate și cantine, acordată din bugetul de stat alocat Ministerului Educației și Cercetării sau bugetelor locale, potrivit legilor bugetare anuale.

(3) Acordarea bursei pentru continuarea studiilor este condiționată de frecventarea orelor de curs și de obținerea baremurilor de promovare.

ART. 22

Ministerul Educației și Cercetării, din sumele alocate din bugetul de stat, va asigura accesul gratuit în tabere de odihnă sau de instruire pentru beneficiarii burselor de școlarizare și ai burselor pentru continuarea studiilor, care au obținut rezultate deosebite în procesul de învățământ.

CAP. 3

Măsuri pentru prevenirea și combaterea marginalizării sociale

ART. 23

Nivelul venitului net lunar pe o persoană, până la care o persoană este considerată ca fiind marginalizată, se stabilește anual, prin hotărâre a Guvernului, înaintea depunerii la Parlament a proiectului legii bugetului de stat.

ART. 24

În funcție de nivelul venitului stabilit la [art. 23](#) consiliile locale au obligația să identifice persoanele și familiile care se găsesc în această situație și să stabilească măsuri individuale în vederea prevenirii marginalizării sociale a acestora.

ART. 25

(1) În funcție de nivelurile veniturilor stabilite în temeiul prevederilor [art. 23](#) consiliile locale au obligația de a asigura accesul persoanelor și familiilor marginalizate, identificate potrivit [art. 24](#), la locuință și la serviciile publice de strictă necesitate, cum sunt: apă, energie electrică, gaze naturale, termoficare etc.

(2) În scopul materializării intervenției prevăzute la alin. (1) consiliile locale pot încheia convenții cu furnizorii de servicii, prin care se angajează să suporte o parte din datoriile pe care le au persoanele și familiile prevăzute la [art. 24](#).

(3) Sumele necesare menționate în convențiile încheiate cu furnizorii de servicii potrivit alin. (2) se asigură din bugetul de stat alocat Ministerului Administrației Publice sau bugetelor locale, potrivit legilor bugetare anuale.

ART. 26

Consilierea persoanelor cu scopul de a beneficia de drepturile stabilite de prezenta lege se asigură gratuit de către instituțiile de stat abilitate și de aparatul de lucru specializat al primăriilor.

ART. 27

(1) Guvernul are obligația de a prezenta anual în Parlamentul României Raportul privind situația persoanelor și familiilor marginalizate, precum și programul pentru combaterea marginalizării sociale a acestora.

(2) Consiliile locale au obligația de a analiza trimestrial modul în care au fost aplicate măsurile pentru prevenirea și combaterea marginalizării sociale, prevăzute în programul acestora.

CAP. 4

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 28

Acțiunile, căile de atac și actele procedurale în legătură cu soluționarea litigiilor având ca obiect drepturi sau obligații prevăzute de prezenta lege sunt scutite de taxa de timbru.

ART. 29

În termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, în structura Ministerului Muncii și Solidarității

Sociale se va înființa un compartiment de specialitate care va supraveghea și va monitoriza aplicarea măsurilor privind combaterea marginalizării sociale.

ART. 30

În termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale împreună cu ministerele și celelalte organe ale administrației publice centrale care au atribuții în aplicarea măsurilor stabilite prin prezenta lege vor elabora normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

ART. 31

(1) Guvernul este autorizat ca, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, să instituie măsurile necesare pentru prevenirea evacuării din locuințe a persoanelor defavorizate care au datorii la asociațiile de locatari/proprietari.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) cuprind și modificarea sau îmbunătățirea procedurii de vânzare a locuințelor, în scopul eliminării posibilității de achiziționare a locuințelor la un preț mult mai mic decât cel practicat pe piața liberă, situație determinată de lipsurile materiale cu care se confruntă vânzătorul.

ART. 32

Prezenta lege intră în vigoare la 90 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 33

Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă orice alte dispoziții contrare.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 18 februarie 2002, cu respectarea prevederilor [art. 74](#) alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
PAUL PĂCURARU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 26 februarie 2002, cu respectarea prevederilor [art. 74](#) alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU
